

[Niels Ravn.]

for at erhverve jord, men de har bare ikke gjort det. Nu skal jeg ikke gå ind i diskussion om, hvorfor kommunerne ikke har gjort det, de har haft deres grunde, men de har altså haft mulighederne, men har ikke ønsket at benytte dem. Nu spørger jeg den højtærede minister: når man under den nuværende lovgivning ikke har udnyttet de muligheder, der lå i det frie marked, er der så noget som helst, der tyder på, at man vil udnytte mulighederne, fordi man får en forkøbsret? Jeg kan ikke se det.

Jeg vil nøjes med at konstatere, at den højtærede indenrigsminister her i tinget har givet udtryk for, at mulighederne for at erhverve den fornødne jord for kommunernes vedkommende har været til stede.

Den højtærede minister forsøgte at forklare, at disse regler, disse lovbestemmelser ikke indeholder de farer, de risici for de nuværende ejendomsbesiddere, som jeg havde givet udtryk for; og hvis der skulle være tale om noget sådant i loven, ville man i hvert tilfælde ikke administrere i den retning. Den højtærede minister brugte udtrykket, at jeg skulle ikke være nervøs.

Jo, højtærede minister, selv om ministerforsikringer naturligvis må tillægges al den værdi, som man nu engang ønsker over for ministre, er jeg alligevel mere sikker på, at det, der står i loven, bliver stående. Det, der står i lovparagrafferne, må man rette sig efter, uanset hvad man er indstillet på vedrørende de foreliggende problemer, og der er ingen af de højtærede ministre, der heroppefra har pillet ved det eksempel, jeg nævnte i formiddags, nemlig den situation, en sælger kan komme i, hvor han i kraft af bestemmelserne i § 8 må afstå sin ejendom til en helt anden pris, end han havde tænkt sig, da han indgik på salgsvilkårene; og hvis ikke man har tænkt sig, at sådan noget skulle blive aktuelt, hvorfor så bestemmelserne i loven? Hvorfor talen om, at løssøre og andre formuegoder kan indgå i handelen, hvis ikke man havde tænkt sig den mulighed, at man ville gøre forkøbsretten gældende også til de ejendomsformer, som jeg nævnte, hoteller o. s. v.? Ministeren var inde på, at man ikke ville benytte sig af forkøbsretten over for disse; men man må dog have forudset, at disse muligheder kunne blive aktuelle, hvorfor

ellers have det stående i loven? Og når man har lovbestemmelser, der gør det muligt, at landets borgere kan blive forpligtet til at afstå deres ejendom til en pris, som de ikke har ønsket, på vilkår, som de ikke har villet acceptere, mener jeg, at så er ejendomsretten i fare, og jeg blev heller ikke beroliget af den højtærede justitsminister i så henseende. Efter min opfattelse er der med disse regler indledt et attentat på selve ejendomsretsbegrebet, men vi får jo en udvalgsbehandling, hvor vi kan drøfte det videre og nærmere uddybe dette emne.

Til slut nogle bemærkninger til den højtærede landbrugsminister, der citerede sig selv fra fremsættelsestalen, hvor den højtærede minister skulle have sagt, at disse love havde et liberalt sigte. Ja, jeg medgav i formiddags den højtærede minister, at han i bemærkningerne til lovforslaget havde fremsat nogle liberalt prægede betragtninger: Jeg skal da gerne medgive, at der også i fremsættelsestalen findes noget sådant, men lovparagrafferne i relation til forkøbsretsmulighederne både for kommunens og for statens vedkommende er efter min og det konservative folkepartis opfattelse totalt støvsuget for liberalisme, og det er dog trods alt det, der er det afgørende. Jeg konstaterer igen, at den højtærede landbrugsministers liberalisme nu er reduceret til fremsættelsestalen og bemærkningerne, men i lovparagrafferne findes den efter min opfattelse ikke.

Vi forstår som sagt, at vi skal have en udvalgsbehandling, og jeg forstår også på den højtærede indenrigsminister, at ministeren måske på de afgørende områder, jeg her har berørt, var ved at få den opfattelse, at der kunne være visse ting, man burde se på og burde ændre, og så er spørgsmålet: hvor langt kan vi komme? Det kan vi ikke vide endnu, og derfor må vi lade det stå hen, hvilken stilling vi til sin tid vil tage. Som det ligger nu, er vor stilling klar: dér kan den kun blive afvisning.

Statsministeren (*J. O. Krag*): Jeg er enig i, at mange af de her drøftede problemer må finde deres afgørelse, i hvert tilfælde en nærmere afklaring, i udvalget, og jeg skal ikke komme nærmere ind på disse problemer nu.